

Предмет: Оцена рукописа *ПРОСТОР-ЗВУК-КОНСТРУКЦИЈА*, уредника Катарине Лазаревић Сретеновић, стручног сарадника Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, и коуредника Филипа Мисите, доцента Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу

На основу одлуке Сената Универзитета у Крагујевцу број: III-01-433/16 од 26. маја 2022. године, достављам оцену рукописа *ПРОСТОР-ЗВУК-КОНСТРУКЦИЈА*, уредника Катарине Лазаревић Сретеновић, стручног сарадника Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, и коуредника Филипа Мисите, доцента Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, Сенату Универзитета у Крагујевцу.

Рукопис *Уметничко-истраживачка студија ПРОСТОР-ЗВУК-КОНСТРУКЦИЈА* прати истомени интегративни уметнички пројект и полимедијски рад сачињен од серије графика, као дела ликовне/примењене уметности, музичког дела, четвороставачне свите за виолину, хармонику и клавир *ПроЗвук* и видео сегмента, дигиталне анимације.

Уредник рукописа којим је представљена студија, односно резултати уметничко-истраживачког процеса, као и сам уметнички рад, је Катарина Лазаревић Сретеновић, стручни сарадник Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, а коуредник Филип Мисита, доцент Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу. Рукопис, достављен у форми веома успешно обликоване публикације – књиге – адекватно представља интермедијалност и интердисциплинарност пројекта (која је суштински одраз институције на којој раде уметници који су га осмислили). Промисљеним концептом, презентованом рецепцијом рада са више позиција (условљеном његовом комплексношћу) и потпуношћу информација, она на изузетно добар начин пружа увид у врло иновативан стваралачки рад, за који се може рећи да већ заузима значајно место у уметности средине у којој је настао, а има потенцијал да унапреди уметничку сцену у граду, али и на много ширем културном простору.

У теоријским разматрањима приступа стваралачком раду, ослоњеним на чувено дело Гастона Башлара *Поетика простора*, Катарина Лазаревић Сретеновић, како је насловом сугерисано, у *контексту феноменологије простора и виртуелности*, као битну нит за подробно разматрање свих аспеката пројекта види оно што је полазиште ликовном и музичком раду, али и њихово заједничко исходиште – визуелни и музички наратив о односу појединца према сопственом окружењу. У јасно структурираном излагању, Катарина Лазаревић Сретеновић на почетку описује и образлаже избор четири репрезентоване локације, да би се потом, у кључном, средишњем делу рукописа, бавила елементима рада – графиком, музиком, извођењем и анимацијом – као медијским одређењима, али и стваралачким поступцима и процедурама. Доследно спроведена анализа води прецизно исказаном закључку: „сваки сегмент пројекта – графика, музика, извођење и анимација

су позиционирани у различите области – почевши од феноменологије имагинације примењене на графику, преко музике, која образује сопствени простор, извођења, у чијем контексту су значајни принципи медијалности и материјалности, и на крају анимације, посматране у оквиру феноменологије виртуелности, чиме се, у најширем смислу, рефлектује однос између појединца и његовог окружења“. Тиме је Катарина Лазаревић Сретеновић јасно указала на сложену природу уметничког рада, као и на премисе неопходне за његову рецепцију.

Кратки исказ студенткиња уметности Милице Раковић (студијски програм Графички дизајн) и Вање Филиповић (студијски програм Музика у медијима) обједињује поглед на две модела стваралачког рада и наводи формалне аспекте рада, појашњавајући структуру повезаности два темељна сегмента уметничког рада.

Закључни део публикације јесте презентација самог уметничког рада, која садржи репродукције графика и партитуре музичког дела. Важно је истаћи да су чланови пројектног тима који су се бавили графиком и композицијом рад осмислили ослањајући се на своја вишегодишња уметничка истраживања, да им је постављени тематски оквир близак, те да су, сарађујући, пронашли начин да поље сопственог стваралачког деловања прошире кроз синтезу (и синергију) различитих искустава, али и сопствених значајних претходних уметничких остварења.

У том смислу, с позиције реципијента који долази из поља визуелних уметности, могу рећи да је Филип Мисита, уметник који у своме стваралаштву прати једну нит која се испољила кроз графичке и вишемедијске поставке под називима *Амбијенџи* и *Олгед њросџора*, и у овом раду остао доследан својим уметничким интересовањима и модалитетима деловања, односно да серија графика која конституише рад *Просџор-звук-консџрукција* представља формални, логички, значењски и поетски след његових претходних остварења. Међутим, позиција у својеврсном ауторском тиму и двосмерни ток (или размена) производа стваралачких процеса, донели су нову димензију његовом раду, која се најјасније читује у постојању видео сегмента рада, али је видљива и на самим отисцима. Са исте позиције – реципијента који долази из поља визуелних уметности – може се рећи да је чињеница да су партитуре Владимира Трмчића употпуњене дијаграмима који су проистекли из анализе полазних архитектонских јединица, такође недвосмислено сведочанство о двосмерном току стваралачких процеса.

Имајући увид у развој и досадашњу реализацију уметничког пројекта *Просџор-звук-консџрукција*, као и на основу анализираног рукописа, сведочим да је очекивани исход пројекта надмашен, а да сâм рукопис пружа драгоцено и добро осмишљено сведочанство о изузетном и у нашој средини јединственом уметничком раду. Стога, безрезервно препоручујем публикавање рукописа *Просџор-звук-консџрукција*

у Крагујевцу,
20. јун 2022. године

Владимир Ранковић, ванредни професор
Филолошко-уметнички факултет,
Универзитет у Крагујевцу,
ужа уметничка област Графика и графичке технике